

HÄNT VID FLOTTILJERNA • HÄNT VI

NY AUTOMATPEJL

EN NY svampliknande silhuett har vuxit upp invid TL-byggnaden på F 3.

Detta är den nya automatpejlen, FMRP VIII. Tre provpejlar har beställts av FV för att provas på F 1, F 3 och F 5.

Pejlen är av engelsk konstruktion och är avsevärt snabbare än tidigare pejlar. Efter utprovningen kommer sannolikt flera pejlar att tillföras FV.

I själva "svampen" sitter pejlantennerna, vilka roterar förhållandevis snabbt och därmed kan ge snabba pejlvärden. I övre delen av konen under "svampen" sitter drivmekanismen och därunder sitter mottagare och manöverorgan.

Normalt fjärrmanövreras automatpejlen med en fjärrmanövreringsapparat

F 3

med indikator, vilka på

F 3 har placerats i Östgöta Kontroll.

Pejlen har tre fasta frekvenser och tre mottagare.

Indikatorn styres i princip av syngonelement. Vid anrop pejlar utrustningen automatiskt, och i en spalt på den mekaniska indikatorns skiva lyser då pejlstrecket.

I princip kan man pejla samtliga tre kanaler på samma tid, som det tidigare tog att pejla på enbart en kanal. Dock kan endast en kanal pejlats åt gången.

För att mera exakt kunna avläsa pejlvärdet, kan pejlstrecket läsas på pejlats värde under 1-5 sek beroende på i förväg inställt antal sek.

Så snart pejlen låst upp är den klar för ny pejling.

I och med den ökade pejlhastigheten kommer FMRP VIII sannolikt att bli ett utmärkt komplement till befintliga hjälpmedel för trafikledningen.

På F 3 avses den i första hand vara till hjälp för radar-TL i Östgöta Kontroll.

vecklingsarbetet följs med utomordentligt intresse.

UTOVER den högre ansvariga ledningen finns det emellertid också andra, som önskar information om vad som händer inom flottiljens hank och stör. Med anledning härav bedrivs vid F 13 en ganska omfattande PR-verksamhet, vilken inkluderar bl a arrange-

F 13

GOTT OMDÖME BLIR

PREMIERAT

VID F 10 inträffade den 2 februari i år ett haveri med fpl 35 D. Föraren hoppade och klarade sig.

Haverikommissionen var naturligtvis intresserad av hur säkerhetsmaterielen fungerat och ville ha tag i stolen för undersökning. Stolen återfanns inte i omedelbar närhet av flygplanet eller förarens nedslagsplats. Ett organiserat letande med "skallgång" planerades därför.

Vpl Alf Gunnarsson, som var i

tjänst på

F 10

F 10 vid haveritillfället, kände till detta

med den saknade förarstolen. När han söndagen den 7 februari strövade på Hallandsåsen för att jaga, hittade han den saknade stolen och även huven. Utan att röra eller flytta dem, tog han snabbt kontakt med F 10, som, efter fotografering på platsen, bärgade stol och huv.

FRÅGAN OM "hittelön", eller snarare premiering för visat gott omdöme, togs upp av CF 10. Saab som också är intresserad i frågan, skänkte en modell av Draken att överlämnas till upphittaren, som under tiden hunnit rycka ut. Den 20 februari framförde CF 10, överste Ian Iacobi, sitt tack för visat gott omdöme och överlämnade Saab:s trevliga present.

PR-OFFENSIV

VID BRAVALLA

ATT VARA utrustad med landets modernaste krigsflygplantyp är för en flottilj och dess personal naturligt förknippat med utomordentligt stimulerande arbetsuppgifter av såväl materiell som flygteknisk och taktisk art.

Direktiv för F 13 verksamhet i stort erhålles från flygstaben och tredje eskadern, och varje fas i ut-

rande av studiebesök. Sålunda har under enbart en fyraveckorsperiod flottiljen haft visit av FBTS, Armélinjens Allmänna Kurs vid MHS, Flyglinjens Allmänna Kurs vid MHS, avgångsklasserna vid Norrköpings läroverk samt flygfältsingenjörer vid E 3. Därutöver har utländska besök, ett amerikanskt och ett norskt, förekommit.

Det amerikanska besöket var av

HÄNT VID FLOTTILJERNA • HÄNT VI

ÖSTERRIKISKA FLYGARE

GÄSTADE MALMEN

ONSDAGEN DEN 20 januari besöktes F 3 av nio företrädare för det österrikiska flygvapnet. Gruppen, som leddes av Oberstleutnant Johann Gamringer, chef för flygskolan i Zeltweg, omfattade i övrigt flygande personal, fem man och markpersonal, tre man.

Gruppen hade kommit till Saab

F 3

i Linköping dagarna innan för att hämta ytterligare

fem skolflygplan, Saab Safir.

Till det österrikiska flygvapnet har hittills beställts tjugofyra Safirer. Elva har tidigare levererats, varav tio är placerade på flygskolan i Zeltweg och en på flygbasen i Graz.

Genom Österrikes tidigare köp av J 29 föll det sig ganska naturligt, att gruppen önskade besöka F 3, som är utrustad med detta flygplan.

TJÄNSTEFÖRRÄTTANDE flottiljchefen, major Fritz Crona, tog emot gästerna och gav en redogörelse för en jaktflottiljs organisation, utbildningsprogram o s v. Sedan gjorde gästerna en rundvandring med besök på tillsynsverkstaden, Östgöta Kontroll o s v. Visningen avslutades med filmen "50 års militärflyg".

inofficiell karaktär och ägde rum den 27 januari, varvid flyggeneralen G P Disoway, åtföljd av överste Gibbons, USAF Europe, amerikanske flygattachén m fl, visades flygplan 35 D och fältmässig klargöring av en rote efter landning.

VID DET NORSKA besöket den 2 februari gästades flottiljen av norska försvarets högskola med generalmajor Rolstad i spetsen. Programmet var i stort det samma som vid det amerikanska besöket.

FLYGFÄLTSSINGENJÖRER

"INVADERADE" F 13

INTRESSERADE flygfältsingenjörer inom E 3 inkallades av CE 3 till frivillig tjänstgöring vid F 13 tiden 29/1–30/1 1965. Styrelsen inom E 3-flygfältsingenjörernas förening hade dessförinnan undersökt om intresse fanns hos medlemmarna för en tjänstgöring av detta slag.

Och intresse fanns! Anslutningen blev nära hundra procentig.

PROGRAMMET omfattade först en demonstration av fpl 35 D. Ingenjörerna fick även se dessa flygplan i samband med klargöring i "framom" och imponerades sedan över planets otroliga manövrerbarhet i luften.

Med dessa intryck av flygfält och flygplan på näthinnan sattes man på skolbänken för att få veta mer om den organisation som fordras för att i fred och krig hålla dessa flygande vidunder i luften. CE 3 informerade översiktligt och klart om luftför-

swarets utveckling inom E 3. I andra utmärkta

F 13

föredrag informerades om principerna för flygbasernas utformning och ändringar i basorganisation. Framför allt gladdes det att höra vilken vikt flygvapnet numera fäster vid flygfältsingenjörernas insats för utbyggnad och underhåll av flygbaserna.

VISSA ERFARENHETER från mobövningen vid F 16 förmedlades. Bland värdefulla synpunkter som framkom kan följande nämnas. Flygfältsingenjörerna borde varje år vara med och granska maskintilldelningarna. Flygfältsingenjörerna borde även gå igenom personalförteckningen och orientera sig om personalens yrkesfarenhet för att genom lämplig placering bättre dra nytta av dess kunskaper. Vidare borde materialleve-

NY GIV VID F 17 GER

FV GOODWILL I TV

I SAMARBETE mellan pressen och flygvapnet har våra flottiljers pressofficerare och fotografer på senare tid allt mer uppmärksammats. Dessa herrar får tex gå på kurs för att lära sig hur de bäst skall tillgodose pressen med aktuellt material. Den förbättrade PR-tjänsten kommer, får man antaga, i första hand lokalpressen till godo. Detta innebär att en del mindre men ändå pärlor av riksintresse kommer att gå den stora allmänheten förbi. En möjlighet att få fram reportage av allmänt intresse från vår verksamhet, nyheter medan de fortfarande är nyheter, är att förmedla dem via TV.

En som har insett detta massmediums förtjänster är flottiljefotografen Rune Hedgren vid F 17. Han har

Forts. sid. 22

rantörerna besökas och förrådsplatserna inspekteras samt tids- och arbetsplanerna granskas — speciellt med avseende på tidsförloppet vid leveranser av material och maskiner. Slutligen framhölls att arbetsplanerna kontinuerligt måste följas upp och erforderliga ändringar och tillägg göras för att handlingarna skall vara dagsaktuella.

Fyra filmer visades som tillsammans med muntlig information gav en god inblick i såväl aktuella flygtekniska frågor som i sättet för utförande av flygfälts- och vägarbeten.

PÅ PROGRAMMET stod även årsmötet för E 3 flygfältsingenjörersförening. Information beträffande flygfältsingenjörernas framtida tjänsteförhållanden lämnades. Styrelsen omvaldes. Nämnas må även den i alla avseenden — materiellt såväl som trivselmässigt — givande samvaron på kvällen den 29:e.

HÄNT VID FLOTTILJERNA

vid ett antal tillfällen levererat bidrag till Sveriges Radio-TV, vilka sänts i bla Aktuellt. Temat har varierat, allt från säkerhetsövningar i fjällen och värnpliktsutbildning till inrikesflygets utnyttjande av flygvapnets

F 17

flygplatser och diskussionen om trafikledare

på Precision Approach Radar (PAR). Sveriges Radios och flygvapnets inställning till denna verksamhet har varit mycket positiv. Sveriges Radio-TV tar gärna emot bidrag av riksintresse och flygvapnet noterar PR-värdet med tillfredsställelse.

GIVETVIS KAN en sådan verksamhet som den fotograf Hedgren bedriver inte ske utan eget ekonomiskt offer. Den utrustning som krävs för att göra TV-film är fotograf Hedgrens privata, och är både dyr och komplicerad. Bl a har fotograf Hedgren byggt om sin bandspelare och försett den med synkroniseringsanordning för bild/ljud. Dessutom har fotograf Hedgren deltagit i en av Sveriges Radio-TV anordnad klippkurs för att lättare kunna motsvara de krav som samarbetet med Sveriges Radio-TV ställer. Med tanke på det goda resultat man erhållit manar exemplet till efterföljd!

SNORÖJNING I LULEÅ

"KLARAS" AV F 21-TUNNOR!

VAD DRAR ni för slutsats av snöröjning och ett jetplan på 1 000 meters höjd? Ingen — tors vi förmoda...

Associationen har praktisk grund. Efter förslag från Statens Institut för Byggnadsforskning (Norrlandskontoret i Umeå) har nämligen ett unikt samarbete mellan institutet och F 21 i Luleå utvecklats. När luleborna under februari vid täta tillfällen kunde se "Flygande tunnor" susa över deras stad på en höjd av en

kilometer — kunde de med lugn förtröstan se fram emot en effektivare snöröjning i framtiden!

EFTER ETT KRAFTIGT snöfall "rycker" ett antal S 29:or ut från F 21 för att flygfotografera stadsbyggelsen, eller på fackspråk: utföra fotogrammetrisk mätning, dvs flygfoton

F 21

om ger topografiska besked. Med ledning av

dessa foton — i skala 1:1000 — kan Luleå stad redan på ett tidigt stadium förbereda en effektivare snöröjning med utgångspunkt från den nya stadsplanen.

Detta måste vara ett initiativ som inte endast uppskattas på kommunalt håll utan även av skattebetalarna; varje år kostar nämligen snöröjningen i Luleå stad ca 800 000 kronor!

OM DET NU räcker med det i år — Norrbotten har inte på tio år haft så mycket snö som denna vinter, sägs det. Snöfall om ca 50 cm per dygn hör inte till ovanligheterna.

AV — familjär benämning...

är helt aktuellt. Det är bara så att instruktören har sett bilderna många hundra gånger och småningom upptäckt fler och fler fel; till slut ser han intet annat. Men för eleven, som ser filmen för första gången, är det nytt och högaktuellt.

● Kom med idéuppslag!

Även filmer som är helt moderna kan råka ut för detta. Läraren har sett filmen så många gånger att han är helt utled på den.

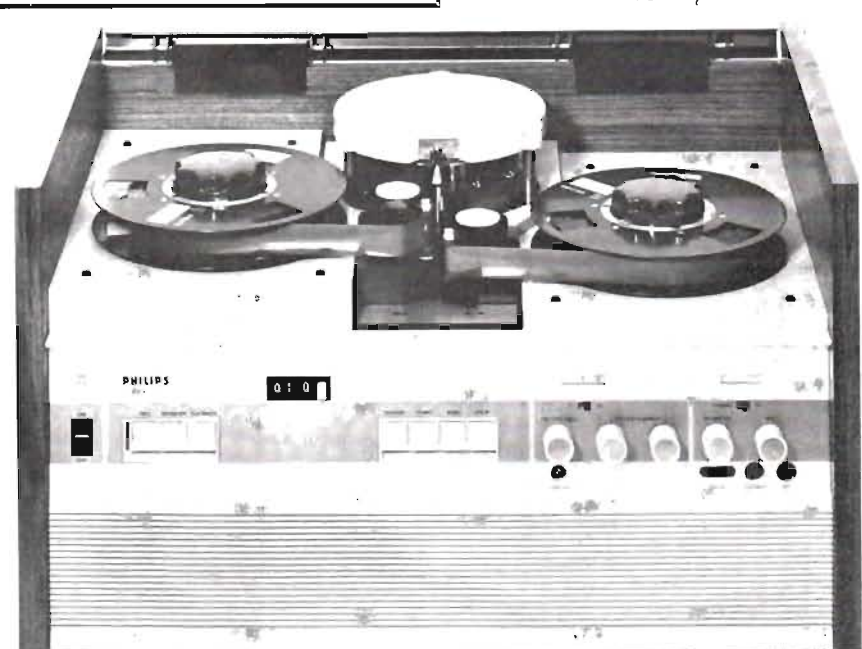
FILMDETALJEN arbetar i treårsperioder. Man inforrdar förslag och önskemål om utbildningsfilmer och bildserier. Svårigheterna att få fram idégivare har alltid varit stora. Idéer finns kanske hos många, men man dara sig för att föra dem vidare. Arbetsbördan räcker till ändå.

Film detaljen behöver emellertid ofta idéer och uppslag för att kunna täcka behoven vid all utbildning. Ingen idégivare behöver skriva filmmanuskript; idéerna tas om hand av kunnigt folk. En enkel disposition sänd till filmofficern FS/U är till en början allt som behövs.

DRÖJ INTE med förslagen!

(För detaljer se Fo A 8/61.)

Forts på nästa sida

En ny enhet bland AV-hjälpmidlen är den sk video-bandspelaren, med vilken man samtidigt kan ta upp såväl ljud som bild, på magnetisk tape. Ett exemplar, se bilden, har köpts genom flygförvaltningen; det typutprovas nu av film detaljen.